

W duchu miłości bliźniego i Ojczyzny, czyli jako powstał ruch młodzieżowy Polskiego Czerwonego Krzyża.

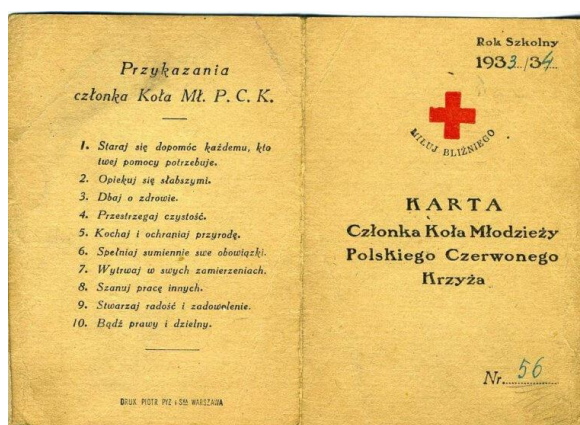
W nowo powstałym, po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, Polskim Czerwonym Krzyżu, na wzór innych Państw powstają pierwsze Koła Młodzieży. PCK jest pierwszą organizacją humanitarną, która po latach zaborów aktywizowała młodzież w szkołach do działań społecznych na terenie całego kraju. Pomysł na zjednoczenie młodzieży pod znakiem Czerwonego Krzyża spotkał się z wielką aprobatą zarówno młodych Polaków, którzy szukali swego miejsca po demobilizacji, jak i uczniów oraz nauczycieli, którzy dostrzegli w Towarzystwie Polskiego Czerwonego Krzyża pomocnika w pracy edukacyjnej i wychowawczej.

Pierwsze Szkolne Koła PCK powstały w Radomiu i w Warszawie dwa lata po odzyskaniu niepodległości, w 1921 r. i to właśnie one zapoczątkowały powszechny ruch młodzieżowy pod nazwą Młodzież Polskiego Czerwonego Krzyża. Rok później w całym kraju spontanicznie utworzono już 399 takich jednostek! Koła PCK zostały powołane z inicjatywy ówczesnego prezesa PCK – gen. Józefa Hallera.

„... pragniemy obudzić w sercach naszych dzieci i młodzieży ducha miłości bliźniego i poczucie obowiązków względem wszystkich ludzi, czynienia dobra, gdzie tylko siły pozwalają, nie tylko dla innych celów, ale dla samego dobrego czynu, do szukania nagrody za czyny dobre we własnym przeświadczeniu o spełnieniu obowiązku. Pragniemy przez czyny miłosierdzia przeciwstawić samolubstwu miłość ogółu, którego dobro jest zarazem dobrem każdej jednostki. Jakkolwiek sformułujemy ten cel, drogi do niego prowadzą przez zrzeczenie dzieci i młodzieży pod sztandarem Czerwonego Krzyża i przez ich czynny udział w działalności...” – w ten sposób cel działania młodzieży określiła Komisja Główna Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża.

Plakat Koła Młodzieżowego PCK, lata 20-te XX wieku

Karta Członka Koła Młodzieży PCK, 1933 r.

Koła Młodzieży prowadziły niezliczoną liczbę akcji higienicznych, konkursów czystości, zgodnie z duchem czerwonokrzyżskim młodzież szkolniła się także w zakresie pierwszej pomocy i ratownictwa. Podstawą była jednak działalność samarytańska. Koła Młodzieży gromadziły fundusze organizując różnorakie akcje, samodzielnie szyły koszulki dla ubogich dzieci, organizowały paczki świąteczne dla potrzebujących, odwiedzały chorych w szpitalach i domach, organizowały zbiórki odzieży, książek, dożywianie w szkołach, a także opiekowały się opuszczonymi grobami.

Koła Młodzieży PCK zakładane były we wszystkich typach szkół: szkołach średnich, gimnazjach, szkołach zawodowych, handlowych, seminariach nauczycielskich i szkołach powszechnych, a z czasem powstały także koła akademickie.

Koło Młodzieży Pozaszkolnej PCK w Dąbrowicy, 1937 r.

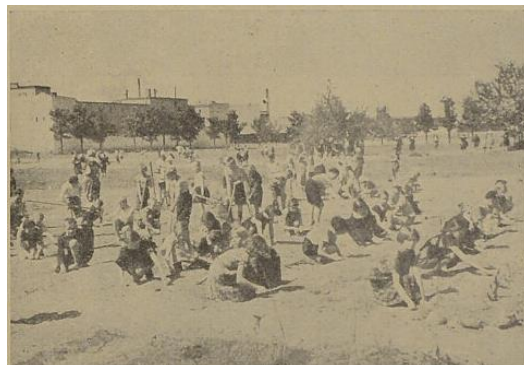
Po 15 latach działalności, w 1936 roku, w Polsce istniało już 4,5 tysiąca kół zrzeszających 220 000 członków. Nie do pomyślenia było istnienie szkoły bez Koła Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża. To dzięki charyzmatycznym wychowawcom oraz instruktorom młodzież mogła odczuć wartość własną i celowość dobroczynności oraz niesienia bezinteresownej pomocy. I tak jest do dziś. To opiekunowie Szkolnych Kół PCK czuwają nad tym, aby idee z 1921 r. nadal były żywe.

Pod hasłem „Miłuj bliźniego!” Koła Młodzieży prowadziły bogatą działalność w latach 20 –tych i 30 –tych ubiegłego wieku.

1. Działalność na rzecz pomocy potrzebującym (pomoc sierotom, wdowom, inwalidom, starszym, ubogim rodzinom; zbiórka chleba dla schronisk; organizacja choinki i święconki wielkanocnej dla ubogich; korepetycje; opieka nad grobami poległych żołnierzy; opieka nad zwierzętami; prowadzenie biblioteczek i czytelni; organizacja kolonii; piecza nad młodymi drzewkami przy drogach; organizacja Dnia Matki).
2. Higiena i zdrowie (apteczki, umywalnie, fryzjerie, pogadanki o zdrowiu, konkursy zdrowia i czystości, troska o zdrowe zęby, rozdawnictwo tranu, kursy ratownictwa, zbieranie ziół, walka z brudem, walka z gruźlicą, tworzenie plakatów i afiszów z przepisami higienicznymi, organizacja pokoi dziecięcych przy szpitalach, praca na „zagonkach”, czyli w ogródkach).

Fryzjerna Koła Mł. P.C.K. w Wilnie.

Praca na zagonkach Kół warszawskich.

3. Roboty ręczne (szycie sukienek i koszulek dla ubogich dzieci, wyrabianie guzików, roboty włóczkowe, wyrabianie ozdób choinkowych, tkactwo, pantoflarstwo, wyrabianie słomianek, koszyków).
4. Międzynarodowa korespondencja międzyszkolna prowadzona pod patronatem Ligi Towarzystw Czerwonego Krzyża (pisanie listów, wyrabianie i wysyłanie zabawek o charakterze narodowym, tworzenie albumów ze strojami ludowymi, ze wzorami robót, haftów i koronek, gromadzenie i spisywanie podań, legend historycznych). 1/3 wszystkich kół prowadziła korespondencję zagraniczną).

Koło Młodzieży PCK w Muszynie, 1939 r.